

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ES VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PART KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 k. — kr.
Félévre 5 " — "
Negyedévre 2 " — "
Egy hónapra 1 " — "
Egyes száma ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetés díj:
Hat hónapos petit sorozat 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többzónás hirdetések alk. szerint jutányos aron vétetnek fel. Helyez-dj más den külön beiktatásért 20 kr.

Konvent után.

A konvent az ev. ref. magyar egyháznak legfőbb testülete. Felette fontos intézmény, mint amely az egyetemes egyházat, mind más felekezetek, — mind az állam irányában képviseli s jogait védelmezi; legfőbb őre az egyház vagyonyának; intézője a tanügynek; legfőbb fegyelmi hatóság s at.

Tagjai 38 számában: 10 hivatalból állandó — az 5 egyházkerület püspökei és főgondnokai; — 28 pedig választott, akiket ezelőtt — a presbyteri — synodalis egyházalkotmány követelése szerint — a presbyteriumok közvetlenül választottak, de most már ama demokratát elv hátrányával: az egyházkerületi közgyűlések háromévi időközönként választják; s következetesen, miután a pártoskodás az egyházkerületi gyűléseken is nagy szerepet játszik: a tulsulyban levő párt hívei nyerik meg a konventi tagságra, a mandátumot. Így aztán a konventen éppen nem a demokratikus elem van tulsulyban, hanem az arisztokratikus. És ennek az összealkotásnak hibája — fájdalom! — megérzik munkálkodásán is; mert a főurak és nagyobb jövedelmű lelkészekből alakulván a konvent: kevesen vannak, vagy éppen nincsenek is, akik a nép és kis egyházak nyomoruságait közvetlenül szemlélve — át is éreznék s ezek orvoslásán mindegyiknek igyekeznének. Amellett az ország kormányával, vagy abban részvételt — vagy pártssolidaritás által közösségben állván: nem emelkednek az egyház érdekeinek, az állam irányában való képviselőletében, minden mellétekintet nélküli magaslatra . . .

Pedig ez, oly államban mint a miénk, ahol annyi különböző felekezet van, amelyek nagyobb számában van és pedig kiválólag ott van — az ev. ref. felekezet is, amely az egyenjogúságot papiroson bírja s ennek az 1848. XX. t. czikk szerinti valóítását csak várván várja; ellenben önfenntartásáért és nemzeti — államérdekért egészen az elviselhetetlenségig súlyos terheket hordoz; ahol vallás és közoktatási miniszter — úgy látszik — csak a praedomináló r. kath. egyház tagja lehet, aki nem ismeri s nem is érzi, az ev. ref. egyház türhellen bajait s nem is igyekszik az gyökerében orvosolni sat.: ennek az egyháznak az állam irányában képviselőlete, oly testületet követel, amely egyháza bajait s ezek orvosszereit egészen ismeri, amely ezért és ennél fogva feladatának magaslátán álljon s minden más — egyéni, vagy osztályérdeken felülemelkedni tudjon; amely az elébe évfolyamán összehalmozódva

kerülő kérdéseket ne elodázza, vagy félszeg rendszabályok alkalmazásával megoldatlanul hagyja, hanem belülről és kívülről gyökeres határozatokkal és ezeknek szigorú végrehajtásával — oldja meg.

A most, Ápril 10—14-ikéig lefolyt konventi gyűlés nem azt a jóleső meggyőződést tette a szemlélőben uralkodóvá, hanem ellenkezőleg azt a fájó tapasztalatot, hogy az ev. ref. konvent nem áll feladata magaslátán általában; sőt mintha egyesekben a kérdések felletti vitában félszagséget, habozást s — hogy télovázás nélkül szóljunk — bizonyos önző irányzatot is fedeztünk volna fel.

Mi hajtotta ugyanis e konventet arra, hogy, Ápril 11-én, a tavaly, a Bánffy-kormány által behozott — ugynevezett nemzeti ünnep megtartására — a kálvintéri templomba menjen . . . Hát hiszi azt, hogy ez a tette. az ev. ref. egyház szellemevel egyezik; különösen pedig az ezt képező magyarság közveleményével rokonszenvesen találkozik, amely megtudja és meg is akarja ugyan becsülni az 1848-iki nagy törvényeket, meg még azok szentesítésének Pozsonyban végbement törvényes aktusát is; de éppen azt, hogy ezen törvények semmivétele végett zudított e házra és nemzetre az 1848—9-diki háború: nem tudja soha kivetni emlékből? Igen!., nem volna visszatetsző, sőt illőnek tartaná a ref. magyarság, ha konventje, naponként nyilvános istentisztelettel kezdené üléseit . . . de nem azt, amiben idegen isteneknek nyujtanak be áldozatot!

Hát annak a személyi kultuszának, amit **C z i k e** esperes ur, Tisza Kálmán halhatatlan érdemének jegyzőkönyvbe iktatásával erőltetett, mert ez az országgyűlésen a lelkészi fizetések kiegészítésében 1400 koronának már ez évben folyóvátétele mellett emelt szót Ápril 8-ikán a vallás- és közoktatási tárca költségvetésének tárgyalása folyamán — volt-e helye ott és akként, amint ezt a konvent menetéről adott tudósításokban olvastuk?

Nem . . . Távolról sem vagyunk mi annak ellenségei, hogy a való érdem megtiszteltessék; de azon felszólalásban nem láthatunk oly kultuszra méltó érdemesültséget. Ha Tisza Kálmán az 1848: XX. tczikk életbeléptetéseért — amint kellett volna már régen — egyháza félelem és gáncsnélküli lovagjaként — győzelmesen tört volna láncsát: az egész reform. egyház vinné elébe Hozsánna kiáltással a pálmát; de egy oly felszólalásért, amely ama törvény

helyett, az egyház roncsolt viszonyainak csak nyomoruságos toldozása, feltozásaért történik — nem érdemelte meg azt a nagy kultuszt s azokra, akik azt jelenetették csak szájalommal . . . többel — megbotránkozással tekint a valódi érdemet megbeesülni tudó ref. közönség. És Tiszának örömet róvná fel érdemül azt, hogy nem engedte ama lényt jkvbe iktatni, ha ugyan ő maga látszatossá, sőt tönkre nem tette volna előbbi szerénységét azzal a kijelentésével, hogy — ő maga is úgy véli, hogy bizonyos érdemei csakugyan vannak a háza körül. Ön-érdemét szerény ember ne maga ismerje, hanem hagyja annak elismerését azokra, akiket boldogított, vagy az igazságos történetre és — a sziveket s veséket vizsgáló Istenre.

Megdöbentette a ref. lelkészeket és a közönséget az a szomorú előkijelentés, hogy a lelkészi gyámintézetben, 4—5 év múlva a deficit bekövetkezik. Ez a nagy számítással megalkotott művelet is megtermette annak idejében alkotójának a dicsőséget. Valjon annak a deficitnek bekövetkezésével ez a dicsőség is baisse-re váland? Sic transit gloria mundi!

Megütözést keltett a tőke — segegy — adás 1902-ig felfüggesztése is. Mindezekből ugyanis az ev. ref. egyház anyagi ügyeinek nem emelkedését, hanem ellenkezőleg — hanyatlását következtetik.

A felekezeti tanítók korpótlékának ügye a közoktatási miniszter kifogásolási politikájából ítélve azt mutatja, hogy az állam-kormány a szegény egyházak bajain nem siet segíteni, még annyira sem, amennyire ezt a tákolgatási rendszer megengedné; a konvent pedig nem tudja erélyesen követelni, hogy legalább azt, amit megígért siessen végrehajtani. Megállhat ez a helyzet, az autonomia és az eltagadhatatlan szegénység mellett ha még mérlegeljük ennek nagyságát abban, hogy több mint 300 helyen, ahol kellene, éppen nem tud az egyház önjerejéből fenntartani iskolát . . . ismét tömérdek helyen már meglevő iskoláiba nem kap tanítót a fizetés csekélysége s az iskolák számához mérten, a tanítóságra pályázók csekély száma miatt? Mi lesz ennek utóljára is a vége? Nem más, mint az, hogy az államnak kell átvennie az iskolákat, amelyre tartozik különben is a közoktatásügy; az egyházak autonomiájában megmarad az, a mi kétségen kívül odavaló — a vallástani-tás-ügy.

A nemzetileg tiszta magyar felekezet, az ev. ref. egyház panaszkodik,

2

hogy tagjait elhalasszák az evangélikusok is — éppen ez a szegénységben osztályos testvér egyházfelekezet, kevesebb egyházi adófizetés ígéréssel. Nem lehetetlen, mert mindenik egyház igyekszik prozelytái számát növelni. Persze e baj ellenszere az adó kevesbitése lenne. Erről vagyis inkább adórendszer-reformról a konvent hallani sem akar, hanem az evangélikusokat megkéri szépen, hogy ne halasszák el a reformátusokat, és ujtassanak meg bizonyos egyezséget, amely egymáshoz való viszonyukat szabályozná. Hát bizony ez legalább is olyan, nagy-körösi szentelt-víz féle kura s ennél talán többet tehet a füstölés is az ördög ellen. Nem látja be a konvent, hogy itt, ha az 1848: XX. t. cikket életbe nem hívják, csak gyökeres adórendszer-változás segíthet, amely megszüntetné a tulterhelteket mint okot, amikor megszűnnék a ref. egyház kebeléből kivágások sőt kicsábíthatás is, mint okozat. Miért késnek?... amikor láthatják, hogy itt a késelem veszélyel jár. S miért nem siet segélyére az államkormány is a legszabadelvűbb, — a modern elvek elfogadására legfogékonyabb — mindenképp fette legmagyarabb egyháznak?

A tiszántuli egyházkerületben régen napirenden van már s állandó bizottság munkálkodik buzgón: az urnap méltó megünneplésének visszaállításán, a mely ünneplés a minden részen beálló munkaszünetet is feltételezi. S ime a tiszántuli egyh. ker. egyik vezérfia, urbi et orbi, felfedezi magát és kikiáltja nézetét a vasárnap munkaszünetes megszentelése ellen; mert az erre való kényszerítés nem egyezik meg a prot. szabadelvűséggel; sőt kiragadva ez ügyet egészen az egyház kezéből, a cselédtörvény keretébe szorítná. És a konvent egy-két helyesebben gondolkodó tag ellenébe kimondja, hogy nem foglal állást e kérdésben.

Álomzuszi ébredése. *)

Írta: Zalai Márk.

I.

Nemes emberi rendeltetésünk elérésére a jóságos bölcs alkotó különféle erővel, érzékekkel, képességekkel, szervekkel, értelemmel, érzelmekkel, társulati ösztönnel ruházott fel.

Ezeknek helyes irányu fejlesztése, vezetése legfőbb feladata a szülőknek és ezek helyetteseinek.

Amde a kik azt hiszik, hogy a bekövetkezett nagykorúsággal az emberi nevelés és oktatás be van fejezve, azok nagyon csalódnak. A gyermek, az ifju, a hajadon másoknak szemüvegén át szemlélik az életet, másoknak eszével gondolkoznak, itélnek, következtetnek.

Az önnevelést, önképzést, önálló gondolkozási képességet senki sem nélkülözheti. Hát még azon boldogtalanok, kik áldatlan családi és társadalmi viszonyok, rossz példaadások közt nőttek fel, hogyan tarthatnak befejezetnek az amúgy is hiányos nevelést?

Volt nekem egy felszegül nevelt iskolatársam, kivel a tanároknak ugyancsak meggyült a bajuk. Nem mintha értelmetlen, megferhetetlen természetű lett volna. Sőt ellenkezőleg. Ifjúkori barátom nem volt lángész; de nem is volt tökéletlenül fej. Egyes feleleteiből ki-kicsillámlott néha a középszerűsége fölül emelkedő tehetség.

*) Felolvasta a szerző a Csokonai körben.

Nem megáldotta, hanem megverte az Isten a ref. egyházat azzal, hogy élén nagy államférfiak állnak. Mert hát mit tesznek e nagyságok egyházukért? Valószínűleg a már félszázad óta meglevő törvényt; vagy megszüntetik más beválótörvénnyel, a folyton növekvő nyomorúságot? Nem!... hatalmi állásukat, a mit mindenütt elfoglaltak, arra használják ki, hogy megátolják a törvény életbelépését; vagy a gyökeres reformokat; mert attól tartanak, hogy az egyházi terhek méltányosb megosztása esetében — reájok hasonlíthatlanul nagyobb teher esnék, mint a mit most viselnek. Hadd roskadozzék tehát a nép az általok felhasznált autonómia nagyobb dicsőségére, ha ez az egyház romlását hordaná is magában.

Vajjon feltartóztathatja-e e romlást a pap, a mikor az ő oktatásait, a nagy ur kényszerítő parancsa nagyon képes nemcsak ellensúlyozni, hanem ellenkezőre is átváltoztatni. Ám, ha a vallásos kegyelet kivész a munkásosztályból, miként nagyrésztben már kivészett a földesurból s elveszti a nép, a vallás által ápolt irányát — a társadalom felkavarodásában, nem fogja megbosszulni magát, az a rideg önzés, a mit a vasárnap megszentelése ügyének tárgyalásában az a nagy ur, ref. egyházi oszlopember és jövő nagy államférfi hangoztatott, hogy a mezőgazdaságra nem tartozik a vasárnap munkaszünet s a prot. szabadelvűséggel nem egyezik meg az erre kényszerítés? sat. Tudja-e az ilyen bölcs férfiú, hogy a szabadság és törvény oly viszonyban vannak egymással, hogy egyik a másikat feltételezi, hogy törvénytisztelet nélkül csak szabadság lehet s az a valóban szabad ember, a ki a törvénynek készen engedelmeskedik; de ilyen nem lehet a földes ur mezőgazdasági cselédje, még ha ev. református is, ha azt a vasárnap megszentelésétől el —

Csak hogy nem volt képes teljes világában napfényre jutni.

A közönyösségnek, a megrögzött rossz szokásoknak vastag rétegű hamuja betakarta az isteni szikrát, a természet önkényes adományait: a szív romlatlanságát, az értelem világosságát, az értelem mélységét.

Atyja, anyja esküdt ellenségei voltak a korszerű haladásnak, — a jótékony művelődésnek.

«Fiának nem kell tanulnia, van há' Istennek miből élnie», volt stereotip véleményük. Vizsgáljuk meg hát közelebbről hősünk nemes családfáját.

Édes atyja: nemes potrohjai Potrohay István, ki még ismerte a fenekig tejfeles régi jó időket, a derest, kalodát, robotot, a hosszú száru szűz dohányu öblös pipáknak, a tarka viragokkal kihimzett kostökös dohányzacskóknak, az eszünk, iszunk, mulatunk, nem adóznak klasszikus korszakát, hogy az újabb éra áldásaitól az adófizetés és végrehajtas nyügeitől mihamarabb megszabadulhasson, teljes súlylyal sietett nyakára hágni dus apai örökségének, annak savát, javát örökös tivornyázás közt gondtalanul elköltvén.

Nemes p. Potrohay István már kezdé öröklött vagyonának utolsó morzsáit fogyasztani, midőn egyik dugszagdag rokonának halála révén, ismét nagy vagyonhoz jutott.

Ime csak szerencse kell minden embernek, egyéb semmi, lön ezután állandó jelzava. És mintha a sors igazat akarna adni

munkára kényszeríti — az ispán, a környéken földes ur rideg meghagyására, mivel ez a felszeg törvényre támaszkodhat.

Mi úgy tudjuk, hogy az angol eléggé protestáns és eléggé szabad, még eléggé gazdag és hatalmas nemzet is, daczára annak, hogy ott a vasárnap zsidós szigorral megszentelése, törvény által szabályozva van, még a mezőgazdaságra kiterjedőleg is... de ott, urnak és munkásnak, vagyis a nemzetnek vérebe menvén át e napi munkaszünet mind vallási, — mind szociális jelentősége, — nem is kell kényszerül alkalmazni. Bizonyára nálunk is kevésbé kellene a munkásra, mint a munkáltatóra.

Hát nem tehetünk róla, ha az ev. ref. Konvent gyűlése után elgondolkozva annak tanácskozása menetén és végzéseim — azon szomorú sobajtás tolul ki lelkünkől, hogy a ref. egyház vezetői nem mindnyájan állanak feladatuk magaslatán és többen predikálják ott magukat, mint az emberiségért önmagát is feláldozott Krisztust. És az a tömjén, a mit ily emberek istenítésében égetnek el a vakvagy a számító hódolók, nemcsak kárba vész, hanem bosszantja az orrát, az emberimádástól ment, a ref. egyházért, ennek nagy és igaz hivatását e hazában, e nemzetben ismerve — lelkesen buzgó, igazán reformált keresztyén, igazán szabadelvű és mindenekfelett igazán felvilágosodott és igazán emberileg érző embernek.

A képviselőház ülése.

Budapest. apr. 15.

Mivel a költségvetés várakozást is meghaladó gyorsasággal letárgyaltatott, úgy hogy a Ház üléseinek d. u. 3 óráig kinyújtása, felesleges intézkedésé vált: a szombati — apr. 15 — ülése csak kérvények tárgyalattak és interpelláció tételét.

Az ülést mint elnök Dániel Gábor nyitotta meg. A jkv. hitelesítése után bejelen-

állításának, legott szülővárosának legvagyonosabb leányát nyerte feleségül.

Odaadtam lányomat — mondá napasszonya az esketés után — hanem jól jegyezze meg vőmurem, hogy tetőtől talpig nemes kisasszonyt kapott. És úgy banjon ám vele, ahogy megérdemli, ahogy a bölcsőjétől fogva szoktatva van.

Ágyban szokott reggelizni, 10 órakor kél, a konyhának szagát sem állja. — Uriasszonynak neveltem, nem pedig bolmi szakácsnának vagy mindenesnek.

A szak megfálván hozzá illő foltyát, nemes p. Potrohay István bátorsággal folytathatá legényéletének ledér szokásait. Úgy illettek egymáshoz, mint füzfa hegedű és nád-vonó.

Éme jeles házasságnak egyetlen szülőltje volt az én derék iskolatársam.

Vannak esetek, midőn a gyermek külső anyajegyekkel, vörös folttal, málvá vagy eper jeggyel születik. Ez lehet sajnálatos, kellemtelen; de nem ártalmas. A vért nem inficiálják.

Amde a szülőktől öröklött rossz tulajdonok nem olyan ártatlan természetűek, sőt igen veszélyesek, mert mérge bacillusaik betódu'nak a vérbe, az agyba, gerincbe, mellbe, szívbe, megtámadván az ember testét, lelkét egyaránt.

Pista barátomat, ki anyja beteges almatagságát és atyja korhely hajlamait öröklötte, a születés, rossz példaadás által beléje oltott

tette, hogy a kérvények 9-ik sorsjegyzéke jön folytatolagos tárgyalás alá.

A kérvényeket, mint előadó, Kőszeghy Sándor ismertette s ajánlotta, a bizottságnak ezek feletti határozatait elfogadásra s a Ház ezen határozatokat vita nélkül elfogadta.

A 10-ik sorjegyzékbeli kérvényeket, mint előadó; Molnár Béla ismertette s szintén ajánlotta ezek felett, a bizottság határozatait elfogadásra.

Madarász József azonban a tárgyalásnak azon módját, hogy az előadó egyszerűen együtt több kérvénycsoportot ismertel és kér szavazás alá bocsátani — kifogásolta s kívánta, hogy ezt egyszerre csak egy kérvénycsoporttal tegye meg.

Molnár Béla előadó ajánlotta, hogy a 29. pontozatban; a politikai gazdasági és erkölcsi bajok orvoslása iránt beadott kérvények irattárba tétessenek.

Molnár János kérte, hogy a tözsedő behozatala és a földadó leszállítását tárgyaló kérvények adásának ki partolólóg a pénzügyminiszternek.

Elnök azonban kijelentette, hogy Molnár János már nem provokálhat ez iránt határozatot, mert az előbbi kérvénycsoportban foglaltatik; erről pedig a Ház már határozott és Molnár Jánost a házszabályokra hivatkozása után is ismételtlen elutasította.

Madarász J., a házszabályok értelmében az elnöknek adott igazat. De Rakovszky István ismételtlen sürgeven a tözsedő behozatalát s a földadó leszállítását kérte a pénzügyminisztert, hogy tegyen már ez ügyben kötelező ígéretet.

Lukács László p. ü. miniszter, a kérvények gyári módon előállítását érintve kimutatni igyekezett, — hogy a földadó nem tulságos magas, hanem a baj a földadó igazságtalan megosztásában van, ti. hogy míg egyik birtokos csak 2 százalékot fizet, addig másokat 30, vagy 50 százalék is terhel s ez az, amin segíteni kell. De ezen egyszerű kulcsreduktió nem segít, hanem új, pontos adókulcs kipuhatolása, mely szerint az adó igazságosan röheljen mindekit. A pótlékok rendszertelensége, tehát nem az állami adók magassága; hanem az ezekre rendszertelenül behozód pótlékok azok, amelyek az adózást sok helyen mondhatni tühretlenné teszik. De ezen pótlékok közül a kormány csak azokkal fog-

lalkozhatik, amelyek állami természetűek, de másokhoz pl. az egyházi adózásokhoz, amelyekről pedig konstatalva van, hogy az egyenes adóknak sokszor 40-70 százalékát is képezik: az állam hozza nem nyulhat.

Míg tehát ezen kérdések nem rendeztetnek, addig az adóreformnak teljes hatása és eredménye érezhető nem lesz. (Igaz, Ugy van — a jobboldalon!). (Mí pedig azt kérjük, hogy ha konstatalva van, az egyházi adóknak ily terhelő mivolta: miért nem nyulnak ennek rendezéshez, ami az 1848. XX. t. cz. életbe-leptetésével egyéttjáró rendszeres és egyöntetű egyházi es közokt. adóterhek fedezésére szolgáló adó-kulcs alkalmazásával megtörténhetnének? talán anélkül is, hogy a szekularizációhoz kellenne folyamodni. Persze akkor az egyházi adó bizony a szegény egyháztagok könnyítésével s a gazdagok nagyobb megterhelésével járna.

Ezt pedig ezek nem fogadják szívesen. Emiatt tehát ama méltánytalan túlterhelésnek fenn kell maradnia, ha az önfentartó egyházakat es az egész társadalmat fenyegeti is ez a szociális anomalia.)

Azután a p. ü. miniszter kijelentette, hogy a börzeadó javaslat két-három hét alatt a Ház asztalán lesz. (Élenk és általános helyeslés.)

A Pusztaszent-Tornya nagyközségi jellege fentartása érdekében beadott kérvények az előadó irattárba helyezésére vonatkozó indítványánál

Meskó László szólalt fel. Behatóan megvilágította a volt belügyminiszternek e nagyközség lefokozásában az 1886. XX. cikk ellen elkövetett törvénysértését. Következő határozati javaslatot adta be:

»Pusztaszent-Tornya község kérvénye, a belügyminiszterium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnöknek adatik ki.«

Szell K. min. elnök és belügyminiszter magát hajlandónak jelentette ki, hogy a kérdésben újabb vizsgálatot tartson es azt újabb határozattal inézzze el. Tehát Meskó javaslata elfogadtatott.

Zemplén vármegyének — az 1898. VII. t. c. módosítását illető kérvényének a bizottság javaslata szerint a p. ü. miniszternek kiadatását elfogadták.

A többi kérvényt pedig vita nélkül tárgyalták le.

Ezek után Rakovszky István interpellálta

a belügyminisztert a Sopron-Keczei bíróság-
lasztásnál elkövetett szabálytalanságok tárgyában. Az interpelláció kiadatott a b. ü. miniszternek.

Még Szell K. tett indítványt: a házszabály revízió előkészítésére kiküldendő 21 tagú bizottságnak kedden történendő megválasztása iránt, amit a Ház elfogadott.

Az ülés 1 órakor eloszlott.

BELFÖLD

A képviselőház pénzügyi bizottsága.
Fark Miksa elnöklele att ülést tartott, melyen tárgyalás alá vette az 1899. évi költségvetési tjavaslatot. Neményi előadó a tjavaslat gondos megvizsgálása után konstatalta, hogy a tjavaslat minden tekintetben megfelel a ház megállapodásainak es az állami számvitel törvény rendelkezéseinek, ennek alapján a tjavaslatot mely első sorban politikai szempontból itélendő meg, elfogadásra ajánlja.

Komjáthy szintén abban a nézetben van, hogy a tjavaslat kizárólag a politikai bizalom vagy bizalmatlanság szempontjából bírálendő meg.

A kik nem állanak a 67-iki alapon, azok nem adhatják meg a kormánynak a felhatalmazást az állam jövedelmeinek kezelésére. De meg a 67-es alap keretén belül is számos oly jelenség merült fel, melyek indokolják a kormány iránt való bizalmatlanságot. Bármit teszünk is az ország konszolidálására a külpolitika mindenben Magyarország hátrányára törekszik.

Felhozta a kínai kérdést es tiltakozik az ellen, hogy a magyar miniszterelnökkel való előzetes megbeszélés nélkül bármiféle elhatározó lépés tétessék.

Matlekovics utal arra, hogy nem szokás a költségvetési tjavaslat keretében nagy politikai kérdéseket bevonni.

Justh Gyula egyszerűen kijelenti, hogy nem fogadja el a tjavaslatot.

Lukács L. természetesen találja, hogy akik nem állanak a 67-iki alapon kifejezést adnak bizalmatlanságuknak s hogy mégis tesz néhány megjegyzést, oka az, hogy Komjáthy további motívumokkal indokolta a bizalmatlanságot. Azokra, a miket a külügyek vezetéséről mondott, megjegyzi, miként egyáltalán nincs tudomása arról, hogy a magyar kormány tudomása es hozzájárulása nélkül bevezett tények elé állított volna az ország es azt sem tapasztalta, hogy a külügyi kormány gátolni akarta volna a magyar kormányt törvényszerű jogainak gyakorlásában. A kínai kérdésről az interpellációban nyilatkozni fog.

Komjáthy tudomásul veszi a miniszter megjegyzéseit, de azért megmarad a bizalmatlanság mellett. A bizottság a javaslatot ezután elfogadta.

A főispánok.

A Bánffy-kormány bukása es a fuzió megörténése után nem várhatunk mást, mint azt, hogy a rendszer moralisabbá változásával mustra alá fognak esni a főispánok közül azok, akik az utóbbi időben egész hatalmukat — úgy szólván csak a Bánffy es kormánya iránti hódolat nyilatkozatokra es az ellenzék, kivált a nemzeti párt gyalázására használták fel, — csendesesen, minden zaj nélkül menesztetnek. Most csakugyan a kormánypárt kebelében élénk eszmecsere, sőt csaknem izgatott viták folynak bizonyos főispánok elmozdítása s új férfakkal pótlása iránt. »Purificatio« a jelszó a párt néhány tagja előtt. Öt főispán elmozdítása, mint velünk közlik, már el van határozva. Ezek a jász-nagy-kun-szolnoki, honti, hevesi, nyitrai es udvarhelyi főispánok. Ezen kívül még másik öt főispán lemondásáról is napról-napra több szó esik. Feltűnő, hogy a purifikációt főleg a volt nemzeti párt tagjai hangoztatják s még oly főispánok elmozdítását is sürgetik, kik nem nekik, hanem a néppártnak vétettek — nézetünk szerint — a választásoknál. Feltűnő az is, hogy a volt disszidensek nagy része is az egykori nemzeti pártiak óhajlásához csatlakozik. — Ezekkel

eme megrögzött hibái lépten-nyomon sötét, komor árnyék gyanánt kísérgették. — Bárhol megfordult, mindenütt bóbiskodott, egyre ásitott, gubbaszkodott, szundikált, aludt.

Mindig későn érkezett iskolába, akkor js belopódzott álmosan, mómorosan. Nem akad senki a házban, aki szegényeket felserkentette volna. Ha az asszony alszik, vele alszik tudvalevőleg az egész háznép.

Rövid, ideig a tanárok elnözők voltak iránta, behunyták egyik szemüket, néha mindkettőt is. A fiu előzékeny, szerény volt — zúlei pedig gazdagok, előkelő, bőkezűek.

De ami sok, az idővel még is tühretlenné válik. Sokszor egy csepp is elengedő, hogy az amugy is tele pohár kicsorduljon.

Pista barátom egy időben nagyon sokáig nem mutatta magát az iskolában, 8 napig tartó disznótorban volt. Mar azt hittük, hogy végképpen kimaradt, midőn hirtelen bizonytalan lépékekkel előadás közben betámolygott.

Tanáruok épen érdekfeszítő themáról beszélt, midőn Pista fennhangon horkolni kezdett. Es pedig milyen műveszi tökélylyel.

Mint midőn a hegyi patakocska szerényen es csöndesen kezdő folydogálását aztán lépten-nyomon megerősödvé girbe-görbe kacskaringós utakon folytatja kalandos utas vonalait, miglen céljához érve, óriási erővel fűlsükeitő mennydörgő robajjal a véghetetlen tenger feneketlen örvényébe zuhan, azonképen kezdé meg Pistánk az ő műhorkolását, szerényded melabus torok hangon, mely fokozknt megerősödvé átcsapott a legandalítóbb

orrhangba, míg végre kézzel-lábbal kapálözva, tödővel, szajjal fűtőntve, sziszegve szuszogva, trüszkölve nyöszörögve, a legmélyesgesebb sohajok tengerébe ömött.

Ez incidens után a tanárok azt ajánlották szüleinek, hogy végeztessek fiukkal az iskolát magán uton.

E jó tanácsot kész örömmel fogadták. Birták a magántanítás tetemes költségeit es mi a legfőbb vívmány, anyamasszony fiucskájuk bátran aludhatott akár napestig.

Pista én ram különösen haragudott. Volt is rá oka. Midőn a legzimankosabb időben lakására küldtek, hogy öt felköltsem es az iskolába cipeljem, én biz nem a legnyájasabban bántam vele, hálósipkának, alomszuszinak keresztelven, mely gunynevek mindvégig hozzá tapadtak.

Mindezek daczára Pista szerecsésen letette az érettségi vizsgát, elvégezte a jogot es csudak csudája még doktori diplomát is szerzett.

Ámd — amely arányban nőtt tudományos kvalifikációja, ép oly mértékben apadt szüleinek vagyona. Atyja kedvencz nótája, hogy »nagy dőge van a bankónak«, szó szerint teljesedett.

Es midőn barátai azt kerdeztek tőle, hogy mi lesz majdan Pi-taval, meggyőző hangon azt felelé: Oh az én fiamat nem feltem. Esze van, qualificatioja van, mint nemes ember bizonyura oly hivatalt kap, hogy még miniszter is lesz belőle.

(Folyt köv.)

szemben a szabadelvű párt törzsozós tagjai között többen vannak, kik egyáltalán nem akarják elismerni a volt nemzeti pártiak ilyen mérvű igényeit s kik alaposan vélnék hivatkozhatni az 1875-iki fuzióra, a mikor a volt balközép hasonlíthatatlanul nagyobb erőt vitt a többségbe s mégis szerény volt óhajásaiban, melyek csak részenként s főleg a következő országgyűlésen valósultak. — Széll Kálmán miniszterelnök némileg ingadozik még a két tábor között, de vele szemben is többen feltevések már maguknak is, a körbeli eszmecserék közben is a kérdést: vajjon magának akarja-e megtartani a belügyi tárczát s ha nem: vajjon az általános politikai szokásnak nem megfelelőbb volna-e a főispáni kérdés megoldását a végleges belügyminiszter részére fenn tartani?

KÜLFÖLD.

Dreyfus ügy. Barthon volt miniszter választói előtt tartott beszédében kijelentette, hogy a Dreyfus pör revíziója elkerülhetlen és 3 ókna fogva igazolt.

Színház.

Három előadás.

(Ingyenélők.)

Vendégjátékát az Ingyenélőkben folytatta P. Vida Etelka asszony. Haogja már kevésbé volt fátyolozott, így az egyes énekszámokat könnyebben énekelhette el. Játéka ép mint az előző este, kedves, ügyes volt, F e r e n c z y Károly ismét beigazolta, hogy társulatunk kitűnő erőt nyert benne. Igazi baritonista és a mellett öntudatos színész. Különös örömmel látjuk, hogy nemcsak operette énekes, mint pl. Mezey, de eleme a népszínmű is.

Az előadás különben itt-ott vonatott volt Sziklay kabinet alakítása mellett Halmy Margit, Szabó Irma, Locsarekné. Bartha István és Szacsavay váltak ki.

(Vereshaju.)

A vasárnap délutáni publikum tegnap Lukácsy népszínművének tapasztalt teljes lelkesedéssel. A színészeket is kedvre hangolta a sok ováció, s igyekeztek jó előadást produkálni. F. Kállay Lujza a czimszerepben aratott tapsokat kedves játékaért. Sziklay Veréb Jankó-ja állandó derűségben tartotta a közönséget. Szabó Irma, F. Csigaházy Etelka, Locsarekné, Bartha mindent megtettek a siker érdekében. Tóth Elek előnyösebben mutatkozott be. Addig azonban, míg természetesen nem beszél, s le nem szokik a pathetikus beszédéről, szóval a szavalásról, nem jöhet számításba a debreczeni színpadon.

(Falu rossza.)

Csekély számú közönség nézte végig ezt a régi jó népszínművet. A páholyok három-négy kivételével üresen tátongtak s a földszintről is üres sorok ásitogtak a színpad felé. Az előadás pedig jó volt, megérdemelt volna nagyobb közönséget is. P. Vida Etelka Finom Rózsai szerepében lépett fel utoljára. Tegnap is zajos ovációkban részesítették. — F e r e n c z y mint Göndör Sándor pompás alakítást nyújtott. Dalait egymásután kellett megismételni.

H a l m i M. és S z a b ó Irma sok érzéssel játszották meg szerepeiket. B a r t a Feledi Gáspár szerepében ért el szép sikert. Locsarekné, Csügényi és Püspöki mint Gonosz Pista a mulattató elemet kitűnően képviselték. A rendezés itt-ott fogyatékos volt. C s a t á r operabasszista pedig, ki (horreadum dictu) operabasszista letére legujabban a korusban szerepel, s mellékfoglalkozására nézve, segédszínész a re tort egy urasági hajdu liberiaiban játszott el. Kissé szűk ismeretkörrel árul el, ha azt hiszi valaki, hogy a falusi rektorok akár hajdan, akár most ujnyi vastag sárgaszínösök kék liberiait viseltek.

(s. b.)

Heti műsor. Holnap kedden, ápril 18-án bérlet 161. szám »B« A suhancz. Operette. Szerdán, ápril 19-én bérlet 163 szám »A« Prielle Kornélia urnónek, a Nemzeti Színház művésznőjének első vendégjátékául: A hol unatkoznak. Vigjáték. Csütörtökön, ápril. hó 20-án bérlet 164 szám »B« Prielle Kornélia urnó második vendégjátékául A nagymama. Vigjáték. Pénteken ápril. 21-én bérlet 162 szám »C« Sárosi Paula felléptével a Bányászati Színház. Szombaton ápril. 22-én bérlet 165 szám »C« Prielle Kornélia urnó harmadik vendégjátékául: Marcelle. Színmű 3. felvonásban. Irta: Sardou Vik. or. Vasárnap ápr. 23-án két előadás; d. u. 3 órakor leszállított helyárrakkal: A baba. Operette. este fél 8 órakor rendes helyárrakkal bérlet-szűnetben: A varázsfátyol. Látványos, tündéres színmű.

HIREK.

* **Aron napja.** A tiszántuli egyházkerület ösz püspökét Kis Áront tegnap ismét felkeresték névnapján tisztelői, hogy tolmácsolják előtte ama mély és igaz szeretetet, melyet irányában éreznek. Az immár 84-ik nevnapját ülő püspököt a kollegium teljes tanácsa nevében C s i k y Lajos akadémiai rektor-professor üdvözölte s kívánta neki, hogy érdemduis életét a Mindenható nyujtsa meg az emberi kor legszeleso hataráig. Mi a magunk nevében sem mondhatunk mást, mint hozzájárulunk e jókívánathoz és azt hisszük, együtt éreznek velünk Debreczen összes polgárai is!

* **A sorozás kezdete Debreczenben.** Debreczenben f. hó 21-én, pénteken veszi kezdetét a sorozás.

* **Vőfélytársulat alakulása Debreczenben.** Debreczen középosztályú polgárai egy humánus egyesület megeremtésén fáradoznak. Megakarják ugyanis alakítani a Vőfélytársulatot. A társulat tagjai czélul tűzték maguk elé, hogy a házasságkötéshez szükséges okmányokat beszerzik, a bejelentéseket s a debreczeni szokás szerinti hivogatásokat elvégzik — s különösen ügyelnek arra, hogy a törvénytelen házasságok száma lehetőleg csökkenjen. Nevezetesen ha tudomást vesznek ilyen esetről igyekeznek a feleket rábeszélni, hogy a törvénytelen és egyháziilag szentesített házasságukat. Az alapszabály tervezetet felterjesztették a belügyminiszterhez, honnan véleményezés végett a r. főkapitányhoz küldték le. A főkapitány némi módosítással ajánlani fogja az egyesület alapszabályainak megerősítését.

* **Az agyonlőtt huszár temetése.** Katonát megillető diszszel temették el tegnap d. e. Kozma Sándor honvéd huszárt, aki egyik bajtársa vigyázatlanságának áldozata lett. — Katonazene mellett tette meg utolsó útját a honvéd kórháztól a katoná temetőig. Parádésan egy szakasz huszár haladt a szomorú menet élén s az egyszerű koporsót, amelyen a koszorúk között ott volt a meghalt vitéz csákója, kardja is — a század tisztjei kísérték. Egy kocsiiban pedig öreg szülei sirtak utána. A nyitott sir felett a század kürtöse bucsut fujt neki, ezzel Kozma Sándort átadták az örök nyugalomnak.

* **Feltört kápolna.** A szathmári rendőrkapitányság táviratozott a debreczeni rendőrkapitányságnak, hogy az ottani jázsuiták kálváriai kápolnáját feltörték tegnap éjjel és onnan 400 frt. értékű arany és ezüst egyházi edényt elloptak. A tetteseket országosan körözik.

* **Elfogott zsebmetszők.** Lapunk szombati számában megemlékeztünk arról, hogy F a r a g ó Miklós állatorvos nejének zsebéből elvetemedett suhanczok 19 frtot loptak ki. A rendőrség azonnal nyomozást indított s így sikerült a tetteseket szombat este éppen mikor a lopott pénzen mulattak, fülön csipni. A banda feje egy S á r k á n y Sándor nevű rovott multu, többször büntetett csavargó, ki még csak 16 éves és máris egy 8 tagu tolvaj bandának a vezére de most bandájával együtt a kir. ügyészseg börtönében elmékedik a jövő títikai felett.

* **Talált pénz.** Ismételve figyelmeztetjük a város közönségét és a vidékeket, miszerint a II.-ik kerületi kapitányságnál letétbe helyezett nagyobb összegű talált pénzt Végh Gyula tb. főkapitánytól igazolt tulajdonosa átveheti.

* **Művaját áruló kofák.** Margarint (művaját) árult tegnap reggel néhány kofa a piacon. K a r c z a g Gyula központi tejcsarnokos, ki az árult vajnak hamis voltát mindjárt felismerte, a rendőrségre vezette őket, a hol kiderült, hogy a művaját két debreczeni kereskedőtől vették. A margarint áruló kofákat természetesen megbüntetik. Az újabb időben a margarint művaj árulása nagy mérveket öltött. Ennek alapján jónak látjuk a közönséget értesíteni, hogy azt vajgyanánt árulni nem szabad, csak mint mű vaj árulható.

* **A budapest-debreczeni telefon.** Régi óhajása már Debreczen közönségének, hogy a város Budapesttel telefon utján érintkezhessek. Ez az óhajása már legközelebb megvalósul, amennyiben a Budapest-Debreczen közti vezeték kiépítését még ez év folyamán megkezdik. A telefont Debreczenből Nagyváradnak vezetik, úgy hogy Debreczen e e nagy szomszédvárossal is élő szóval fog majd közlekedhetni. A munkálatok már legközelebb megkezdődnek. Kivátság van tehát arra, hogy már ez év végén telefonon érintkezhetik Debreczen a fővárossal, ami, hogy minő óriási előnyöket biztosít a helyi kereskedelem, sajtó és társadalom számára, azt fölösleges fejtegetni.

* **Egy bűnös asszony üzelmel.** Barna Erzsébet ez az elvetemedett alak, aki a leggalább módon igyekszik magát fentartani. Fialat leányokat csábított magához s azokat árulta uton-utfélen. Különösen az utóbbi időkben valóságos botrány volt, a mit velük tett. Fényes nappal kemény parancsszóval kergette őket a város nagyobb utcáira s addig nem engedett egyet sem nyugodni, míg pénzt nem keritettek. A leányok pedig példátlan arczátlansággal szolgáltatták meg a járókelőket. A rendőrségnek feltűnt a dolog s nyomozni kezdett. Hamarosan kiderült, hogy Barna E. üzletszerűen folytatta ezt a dolgot s naponként tekintélyes összeget vág zsebre. A II. ker. r. kapitányság kiadta a rendeletet, hogy úgy Barna Erzsébetet, mint a leányokat elő kell állítani. Egymásután vitték azután fel a 12 leányt és asszonyát a 2. ker. kapitánysághoz. Beismertek mindeket. A további intézkedésig a rendőrség börtönébe kerültek, valószínűleg több napig ott is maradnak. Barna Erzsébetet pedig külön fogják szigoruan megbüntetni.

* **Megugrott éjjeli csendzavaró.** Az éjjel ugyancsak nagy lármát csapott S z ó k e János waggongyári munkás a Tizenhárom várososon. Mikor az itt örködő rendőr felszólította, hogy csendesebben viselkedjék, még neki állott feljebb és elkezdte szí-

dalmazni
tonság ör
hogy a g
alatt Szó
már kere

* A
vásárfelü
az épi ke
tányságot
vélemény

* S
rendőrség
főkapitán
csavargó
balszeme

sántit —
Weiszt le
szik, hiá
került ut
váró det
czenbe n
san körö

* C
napszám
Sáletrom
botrányo
házbellei
életvesz

csakham
és igéro
féktelen
dühöseb
Jánosné
a karjáv
többször
borította
magához
követke
deket k
megkötö
szony á

* I
Péter ip
zsef va
16-dika
utánm
f. hó
Mester
nagyter
Hatvan
örök n

*
Péter ip
zsef va
16-dika
utánm
f. hó
Mester
nagyter
Hatvan
örök n

*
Péter ip
zsef va
16-dika
utánm
f. hó
Mester
nagyter
Hatvan
örök n

*
Péter ip
zsef va
16-dika
utánm
f. hó
Mester
nagyter
Hatvan
örök n

*
Péter ip
zsef va
16-dika
utánm
f. hó
Mester
nagyter
Hatvan
örök n

*
Péter ip
zsef va
16-dika
utánm
f. hó
Mester
nagyter
Hatvan
örök n

*
Péter ip
zsef va
16-dika
utánm
f. hó
Mester
nagyter
Hatvan
örök n

*
Péter ip
zsef va
16-dika
utánm
f. hó
Mester
nagyter
Hatvan
örök n

*
Péter ip
zsef va
16-dika
utánm
f. hó
Mester
nagyter
Hatvan
örök n

*
Péter ip
zsef va
16-dika
utánm
f. hó
Mester
nagyter
Hatvan
örök n

*
Péter ip
zsef va
16-dika
utánm
f. hó
Mester
nagyter
Hatvan
örök n

dalmazni a rendőrt. A megtámadott közbiztonság öre segítségért ment többi társához, hogy a gazdálkodó részeget bekisérjék. Az alatt Szóke János elillant. A rendőrség most már keresi a megugrott éjjeli hőst.

* **Áthelyezett vásárfelügyelőség.** A vásárfelügyelőséget a város háza épületéből az épi kezesek miatt áthelyezték. A főkapitányt most hívta fel a tanács a tárgybani vélemény adására.

* **Szivesen várt vendég.** A n.-károlyi rendőrség táviratban értesítette a debreczeni főkapitányt, hogy Weisz Ede 16 éves csavargó — kinek különös ismertető jele, hogy balszeme pillája be van vágva és ballábára sántít — vasárnap este Debreczenbe érkezik. Weisz lopás miatt üldözik, azonban úgy látszik, hiába, mert a gazembernek most is sikerült utközben megrugni. A vasutnál ráváró detektív jelentés szerint Weisz Debreczenbe nem érkezett meg. Most tehát országosan körözik tovább a szép mákvirágot.

* **Gyilkossági kísérlet.** Dienes Géza napszámos ma reggel berugott fővel tért haza Saletrom-utcai lakására, otthon a legmegbotránkoztatóbb magaviseletet tanúsított és a házbelieket, különösen Pap Jánosné rokonát életveszélyesen fenyegette. Dienes fenyegetését csakhamar bevállalta. A házbeliek szép szóval és ígéretekkel igyekeztek a garázda részeg féktelenkedéseit csillapítani, a ki ekkor még dühösebb lett, kést rántott és azzal Papp Jánosnára rohant, beleakarta vágni a kést, de a karjával védekező asszony kezébe vágta többször bele a kést. Csakhamar vértöcsa borította a szoba padlózatát, a mely egy kissé magához térítette a részeget. Félve tettének követekeményeitől, futásban igyekezett menekülni, de nem sikerült neki. Elfogták, megkötözve a rendőrséghez kísérték. Az asszony állapota veszélyes.

* **Halálozás.** Sulyos csapás érte Szabó Péter iparos polgártársunkat. Egyetlen fia Jó zsef vaskereskedő és magántanuló f. hó 16-dikán délelőtt 9 órakor hosszas szenvedés után meghalt 12 éves korában. Földi részei f. hó 18-án d. u. 3 órakor fognak a Nagy-Mester utcai 20. sz. háztól az ev. ref. nagytemplomban tartandó rövid ima után a Halvan-ut. temetőbe levő családi sírboltban örök nyugalomra helyeztetni.

* **Ertekezlet a második főgimnázium ügyében.** A debreczeni róm. kath. főgimnázium ügyében ma délelőtt kezdtek meg az ügyet megoldó tárgyalásokat a cultuszminiszteriumban, a kegyesrend, a nagyvárad i káptalan, Debreczen város, az egyházbizottmány és iskolaszéki kiküldöttek a Dr. Wolaffka Nándor lakásán. Már tegnap Debreczenbe érkeztek a tárgyalásokra dr. Homann Ottó miniszteri tanácsos és Fetscher kanonok Nagyváradról. Az előbbi a kegyes tanítórend, az utóbbi Dr. Wolaffka Nándor v. püspök vendége. Az értekezlet valószínűleg délutánig tart el. Két órakor Dr. Wolaffka Nándor diszebedet ad az értekezleten résztvevők tiszteletére.

* **Tűzoltó-egylet közgyűlése.** A debreczeni önkéntes tűzoltó-testület parancsnoksága tisztelettel meghívja a testület tiszteletbeli, alapító, működő és rendfentartó tagjait folyó év április hó 30-án vasárnap tartandó 3 órakor a tűzoltó-ortnyán tartandó XXII. évi rendes közgyűlésre. Tárgysorozat:

1. A parancsnokság évi jelentése. 2. A számvizsgálók évi jelentése. 3. Az évi költségvetés megállapítása. 4. Indi ványok tárgyalása. 5. Három rendes, és három pót-tagból álló számvizsgáló-bizottság évi idő tartamra való megválasztása. 6. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére az elnök három jelenlévő tagot nevez ki.

* **Villamos elgázolás.** Rosenfeld Ignác nagyvárad i illetőségű 70 éves házalót valóban rossz vezetéke vihette Miskolcra. Mert mielőtt csak valami kereset után is nézhetett volna, leverte lábáról a betegség s a kórházba került honnan csak a napokban bocsájtottak ki némileg javult egészséggel. A hosszas betegség azonban annyira elgyengítette, az agasiyánt,

hogy tegnap midőn a Széchenyi utca 12. számú ház előtt a villamos vasut sinein akar átmenni, megszédült s az éppen arra haladó 9. számú villamos kocsi elé bukott, — s még szerencséje volt a szerencsétlenségben, hogy esés közben a villamos kocsi csengőjéhez ütődött s az erős lökés kidobta a sinek közül. — Ruhája azonban a lépcsőbe akadt s a villamos mindaddig húzta magával, míg a kocsivezető azt megtudta állítani. Rosenberg ez esés következtében 7 cm. h. s csontig ható sérülést szenvedett s az elősiető mentők be szállították a kórházba, ahol most a halállal vívdók.

* **Halálozás.** Vettük a következő gyászjelentést: Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk felejthetetlen jó férjemnek, fiának, testvéremnek sógorunknak és rokonunk Jeney Gyula az első hazai érczkoporsógyár hivatalnokának f. hó 16-án esteli 7 órakor életének 35-ik, boldog házasságának 2-ik évében 3 napi betegség után szívszélhűdésben történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk hűlt tetemei f. hó 18-án, d. u. 5 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint a Csapó-utca 12. számú házunknál tartandó gyászima után a Kossuth-utcai sírkertben örök nyugalomra tetetni. Mely végtisztességtételre rokonainkat, barátainkat és jóismerőseinket szomorított szívvel meghívjuk. Debreczen 1899. április 17-én. Banatos neje: özv. Jeney Gyulané sz. Derekassy Janka. Édes anyja: özv. Jeney Ferenczné sz. Antalfy Eszter Testvére Jeney Albert nevével. Sógornője és sógorai: Derekassy Nelli, Derekassy Etelka, Derekassy Jolán, Dr. Derekassy László, Dr. Derekassy István, valamint számos rokonok nevében is. Béke lengjen drága porai felett.

* **Marhavér a korcsmában.** A nagyvárad i bodegákban jóízű mulatságok eshetnek meg. Legalább arra vall az a hír, mely szerint a nagyvárad i rendőrségnek feltűnt, hogy Saugiorio Leonardo bodega tulajdonos potomon árult veres borokat. Vizsgálatot tartottak a bodegában, a mely alkalommal 8 liter marhavért találtak. Az olasz korcsmáros himezett-hámozott, mikor valattak, mire használla a marhavért.

* **Hirdetmény.** Debreczen szab. kir. város ucczáinak és tereinek újra elnevezése és az új házszámok tárgybán 243/12,268-1898. bkgy. sz. alatt alkotott s kormányhatósági megerősítést nyert szabályrendelet az 1899 évi március 29-én tartott városi törvényhatósági közgyűlésen kihirdetve, közgy. int. folytán 1899 évi május hó 1-én életbe lép. Erről a város lakossága azzal értesítettik, hogy a szabályrendelet egyes példányai 20 fillérért a polgármesteri titkári hivatalnál megszereshetők. Kelt Debreczen sz. kir. város tanácsánál 1899. évi április 10. üléséből. A városi tanács.

* **A debreczeni nagyerdő vendéglői bérletét** Debreczen sz. kir. városa nekem engedte át, mit azzal a kijelentéssel hozok a t. közönség tudomására, hogy ezen vendéglői helyiségeket egész újonnan rendeztem be s azt a forgalomnak már át is adtam. Korai reggeltől a nap bármely órájában a legnyugodtabb igényeket is kielégítő módon és a legfigyelmesebb kiszolgálás mellett allanak ugy választékos konyhám, mint kizárólagosan Dreher-sörök, előkelő termelőkől származó borok s mindennemű italok a t. közönség rendelkezésére. A nagyerdői vendéglői üzletem felelőlegesen s allandó helyettesemként öcsémét Márku: Sandor urat bízam meg. Teljes tisztelettel Markus Jenő, a Dreher féle sörcsarnok vendéglőse.

Lóverseny Debreczenben.

Debreczen apr 17.

A debreczeni lovaregylet szombatn és vasárnap tartotta meg a nyulasi versenyteren tavaszi versenyét. Már előzőleg nagy érdeklődés mutatkozott a verseny iránt az ország minden részében, ugy hogy különösen a második napra több ló volt nevezve, mint a most kezdődő bécsi lóversenyek akár melyik

napjára. Az idő is meglehetősen kedvezett, mert az első nap csendes borús idő volt, s csak a másodikon esett egy kis eső. Ez azonban a versenyek folyamát nem gátolta. Debreczen színe java kocsizott ki mindkét nap a versenyre. A tavaszi toillettek egész serege díszítette a nagy tribünt. Ez és a sport férfiak egész csoportozata pompás képet alkotott a versenyteren.

A legjobb urlovasok jöttek ez alkalommal városunkba. Budapestról, Bécsből sok istálló tulajdonost láttunk, kik igazi örömmel szemlélték a kitünően sikerült versenyeket. A lovar-egylet buzgó titkára nagy segédlettel gondoskodott a rend fenntartásáról — nem is volt baj sehol sem.

Három totalizator volt felállítva. 2. 5 és 10 frós tételekkel játszott a közönség, de nagyobb meglepetésben nem volt része senkinek.

A maximum volt az, midőn egy izben 10-ré 61-et fizetett a totalizator. Ez pedig nem épeu fényes osztalek.

A versenyek lefolyásáról a következőkben számolunk be.

Első nap.

Az első napi versenyek eredménye a következő volt:

I. Nyeretlenek a lóversenyek 1000 k. a győztesnek, 200 k. a második lónak. Távolság kb. 1600 m.

A nevezettek közül 5 ló állott ki a küzdelemre, de rögtön kifort J a t a g á n, s így a 4 ló közül A l f f i ó, egy teljes ló hosszal lett a győztes. A győztesre senki sem árvezett.

Tot: 2: 3, 5: 7, 10: 15.

I. Gróf Degenfeld I. 3 é. A l f f i ó lov. G ö m ö r i 64 kg.

II. Br. B á n f f y Albert 3 é. p. k. B ó r a, lov. K o l z s v á r y 62 és fél kg.

III. S z e n t k e r e s z t y Pál br. 3 é. p. k. P e l e, lov. tulajdonos 62 és fél kg.

IV. S z e m e r e Kálmán fhdn. 3 é. p. m. H o n i, lov. tulajdonos 64 kg.

II. Debreczen s z a b. k i r. v á r o s d i j a: 100 drb. arany, melyből 90 arany a győztes és 10 arany a második lő. Ezenkívül 100 k. a második lónak. Távolság 1400 m. Mind a négy nevezett ló indult, melyek közül C o q u e t t e mindvégig vezetett, s a győzelem legalább 4 lóhosszal az övé lett. Tot: 2: 12, 5: 30, 10: 61.

I. Gr. R a v o r o v s z k y J. 6. é. s. p. k. C o q u e t t e, lov. tulajdonos 68 kg.

II. L i p t a y B. 3. é. sg. m. K a r c s i lov. S z e m e r e 65 kg.

III. Br. S z e n t k e r e s z t y P. 3 é. st. p. k. P e n d e j, lov. tulajd. 63 fél kg.

IV. Gr. B e t t e n Karoly 4. e. p. m. lov. tulajdonos 67 fél kg.

III. H o r t o b á g y i d i j: 1200 k. a győztesnek, 200 a második lónak. Távolság 1500 m.

11 ló volt nevezve, melyek közül csak 2 ló állott ki a küzdelemre. Győztes A b z s i a Geist Gáspár lova, melyet K r e u t z b r u c k Z. fhdn. régen híres urlovas lova, golt. Tot: 2: 2, 5: 6, 10: 12.

I. G e i s t Gáspár 3. é. p. m. A b s z i lov. K r e u t z b r u c k 64 kg.

2. R o h o n c z y Gedeon 3 é. p. m. T i s z a g y ö n g y e, lov. K r a u s e, 64. kg.

IV. E l a d ó v e r s e n y: 1500. k. a győztesnek, 200 k. a második lónak, Távolság 2000 m. A IV. sz. a. érdekes verseny volt melyen belföldi lovaszfiúk, vagy istállógyerekek ültek a nyeregben. 1-ső lett A r k a n g y a l a t, melyet egy alig 15 éves gyerek lovagolt s körülbelül 3 lóhosszal jött be elsőnek. B o r b é l y istállógyerek még e téren sokra vihetti.

Tot. 2: 3, 5: 9: 10 18.

R o h o n c z y Gedeon 3 é. p. k. A r k a n g y a l a t lov. B o r b é l y 57 és fél kg.

2. Mr. Newmarket, 5 é. s. h. Mentő.
3. Geist Gáspár 3. é. p. m. Radvasz.
4. Liphtay Béla, 2 é. p. h. Gladiátor.

V. Nyulási gátverseny. 1200 k. a győztesnek, 200 k. a második lónak. Távolság 2400 m. A nevezéshez képest kevés ló indult, de mégis érdekes volt a verseny. Nyíri Bicskás eleinte bokkolt, lovasát Szemeré Kálmánt, ki valóban gyönyörűen lovagolt, majd kivette a nyeregből. Mikor megszűnt bokkolni, nágszerűen vezettette az első gyzelmet aratta. Mind a lovas, mind a ló nagy dicséretet érdemel. Tot. 2: 3, 5: 9, 10: 15.

1. Liphtay Béla 4 é. p. m. Nyíri Bicskás lov. Szemeré 70 kg.
2. Geist Gáspár 4. é. p. m. Döme n, lov. Kreutzbruck 65 kg.
3. Pletzger Rudolf 4. é. p. h. Pebble lov. tulajdonos 65 kg.

VI. Szentgyörgyi akadályverseny. 1400 k. a győztesnek 200 k. a második lónak. Távolság 4000 m. Ez volt a legnagyobb távolság, a melyben Cseh és Teretvár küzdöttek az elsőig, míg végre is Cseh, bár legnagyobb teherrel fuott, lett a győztes. Tot. 2: 3, 5: 9, 10: 5.

1. Liphtay Béla p. h. Cseh lov. Szemeré fhdn. 82 és fél kg.
2. Gr. Merveldt kap. 5 é. p. h. Teretvár lov. Bethlen gr. 69 és fél kg.
3. Baró Pletzger R. fhdn. 6 é. p. m. Vignola. lov. tulajdonos 72 és fél kg.
4. Ugyanaz p. h. Nevefmind, lov. Horthy J. 77 és fél kg. Szunyogh Pál.

Második nap.

Óriási érdeklődés mutatkozott a versenyek iránt második nap is. Vasarnap lévén a koronás helyek is megteltek, s a totalizátorozó nyárspolgárok mint valami sportsmannok tárgyaltak a verseny eshetőségét, s kitaláltak favoritjaik nevét. A verseny eredménye a következő volt:

1. Nyeretlenségverseny. 1000 korona a győztesnek, 200 korona a második lónak. E díjat a földművelésügyi m. kir. miniszter ur adta. Távolság: kb. 1200 méter volt.

A 13 nevezett ló közül 7 ló indult, Elsőnek érkezett be Gf. Pejacsevich Albert 3 éves pejkancaja: »Ujfalu« melyet maga a tulajdonos lovagolt. Másodiknak Geist Gáspár »Yvonné«-ja érkezett be, melyet Kreutzbruck kapitány lovagolt. Harmadiknak szintén a Geist Gáspár »Ravasza«-ja jött be, melyet Gömör V. Viktor lovagolt. — Totalisateur 2: 3, 5: 8, 10: 17 fizetett.

A program második pontját képezte a Totalisateur verseny. 1500 korona a győztesnek, 200 korona a második lónak. Egyleti díj. Távolság: kb. 2400 méter. A 11 nevezett ló közül csak kettő állott ki a starter zaszloja elé: Geist Gáspár »Abszija«, lovagolta Kreutzbruck Zdenko kapitány és Rohonczy Gedeon »Tiszagöngy« lovagolta Krause. Első lett »Abszija«. — Totalisateur 2: 2, 5: 6, 10: 12 fizetett.

A harmadik pont volt az »Eladó« verseny. 1000 korona a győztesnek, 200 korona a második lónak. Egyleti díj. Távolság 2400 méter.

Tizenhárom nevezett ló közül csak 5 állott ki a starter: Gr. Dégenfeld Imre »Afió«-ja, lovagolta Gömör V. Viktor; Geist Gáspár »Kántora«, lovagolta Kreutzbruck Z. Br. Pletzger Rudolf »Comay herczeg«-je, lovagolta a tulajdonos; Rohonczy Gedeon »Arkangyal«-ja, lovagolta Krause Károly és Mr. Newmarket »Mentője«, lovagolta Mr. Brook.

Első lett egy nyakhosszal »Arkangyal«.

második »Kántor«, harmadik »Afió«. Totalisateur: 2: 4; 5: 12; 10: 24; fizetett.

Ezután következett az Eladók Gátverseny. 1000 kor. a győztesnek, 200 korona a 2-dik lónak. Egyleti díj. Táv. 2400 m. 9 nevezett ló közül csak kettő indult: Geist G. »Pletyka«-ja, lov. Kreutzbruck Z. és Br. Pletzger Rudolf »Pebble«-je, lovagolta a tulajdonos.

Elsőnek könnyen jött be »Pletyka.« A győztes lovat őt a helyszínen eladóvá tették, azonban vevője nem akadt. Tot. 2: 2; 5: 6; 10: 12.

A mai verseny legérdekesebb pontját kétségkívül az Eladók Akadályverseny képezte, 12 nevezett ló közül 3 indult.

Elsőnek ismét a Kreutzbruck Z. által lovagolt »Pletyka« jött be, melyen a közvetlen egymásután következő két futamnak alig látszott valami hatása. Ismét árverésre bocsátott valamit hatása. Ismét árverésre bocsátatván, ezuttal sem akadt új gazdája. Másodiknak Br. Bánffy Albert »Torontál«-ja, lovagolta Br. Szentkerezty, 3-dik Br. Pletzger »Nevefmind«-je volt, lov. tulajdonos. Tot. 2: 5, 10; 10: 21.

Egy kétségkívül izgalmas jelenetben is volt részünk. A verseny VI. pontját képező »Nagy Akadályverseny«-ben, melyet kizárólag belföldi lovasok vagy belföldi istállóik számára szerveztek, 1700 korona a győztes, 300 korona a második lónak. Adja »Magyar Lovaregylet«. — Nyolc nevezett ló közül csak három indult: Geist Gáspár »Döme«-je, lovagolta Machan, Liphtay Béla »Délceg«-je lovagolta Grimy és Gr. Merveldt M. kapitány »Teretvár«-ja.

A második akadálynál Döme megbottolt és lovasával a földre zuhant, szerencsére sem a lovasban, sem a lóban nem esett kár. Hamarosan ismét felült a lóra Machan és így is behirta hozni lovat jó utolsónak. Első lett Délceg, második Teretvár: Tot. 2: 5; 5: 14; 10: 28.

A verseny utolsó pontját képezte a mezőgazdákverseny. 220 kor. I. díj 100 kor., II. 60 kor., III. 40 kor., IV. 20 korona. Érdekesebb jelenetek játszódtak le a versenyben, 9 ló állott a startra. Első lett Kecskés mezőrendőr, második Harsányi, harmadik egy 10 éves subancz fiú Dobránszky, negyedik ismét Kecskés mezőrendőr egy lova.

A versenyek ezzel az utolsó inkább futtatással, mint versenyvel véget értek.

Palitz Mihály.

Apagyilkosság egy dorgálásért.

— Saját tudósítónktól. —

Belényes, apr. 16.

Egy elvetemült, lelketlen oláh subancz ölte meg az edes apját. Közel Belényeshez, egyik hegymői falu erdejében történt a gyilkosság. Hevkeres község határában Duma Mitru falubeli oláh legény megfosztotta életétől tulajdonédesapját, az öreg Dum Luka gazdat, akit az egész környék becsült.

Az öreg Duma Luka hazában mindennapos volt a perpaivar. A fiú rendszerint italos állapotban tért meg a korcsmából s olyankor hamar készen állt a veroutásra.

Akarhánszor kezt fogott az apjára. Az aggastyán hiába intette, hasztalan korholta a duhaly legényt, nem hajlott a jószóra s csak annál inkább folytatta tivornyait. Utóbbi időben a lopásra is ráadta a fejét az elvetemedt subancz, ki a belényesi heti vasárnap elcsent egypár lakk csizmat egyik ponyva sátor alól. A művetelen azonban rajta vésztett hamar lefűleltek a vásárosok. Ott jár a zenészek-kerek közt Duma Luka is akitnek hamarjában írni vittek a fia gyalázatát.

Az öreg, csak hogy a nagyobb szegyéntől meneküljön, kárpótolta a csizmadiát, mire szabadjára engedték a legényt.

Óthon aztan ujbol kezdődött a szemrehányás. Az öreg elkeeredetlen pirongatta a fiút,

— Hogy hozhattál ilyen szegyént a fe-

jemre? Nem tanultad azt sem én tőlem, sem az atyafiságotól!

Duma Mitru valami durvaságot mormogott, aztán becsapta maga után az ajtót, Vad indulat kelt a szívében, gyilkos elhatározás.

Visszaballagott a faluvégén lakó csősz pajtásához s elkérte tőle egycsövű, régimódi kovás puskáját.

Duma Mitru lopva ment el a portájuk felé. Kint a pajtában aludt a szolgagyerek, felrázta az álmából.

— Itthon az apám?

— Ki ment az erdőre, volt a fiu válasza.

Kint a községi határban az erdő, hol a öreg Duma Lukának kis jószaga meg kunyhója volt. Ott szokott meghajni éjjente néha.

Egyszerre fegyverdörrenés hangzott, a kis kalyiba ablakai csörömpölve hullottak az agyagba. Duma Luka rémülten ugrott fel, s akkor vette észre, hogy a karját nem bírja. A jobb vállából vastag sugárban ömlött a vér belefűrödött a fegyver ólma. A boldogtalan öreg sirva kiabált segítségért, de a regeteg közepén, a nagy éjszakában senki sem hallotta meg a szavat...

Nagynebezen az agyba vándorolt az öreg, s akkor nyílt az ajtó. A puska lövés zajára jött oda valahonnan a távoli országról egy falubeli ember, kinek elpanaszolta a sebesült Duma Luka, hogy fiat látta ólálkodni a kunyhó körül.

— Azt hittem — nyögte az öreg, hogy itt kiinn akar hálni, nem gondoltam semmi rosszat róla.

Az ember eljete azután a faluba, hogy segítséget hozzon. Miglen odajárt, Duma Mitru a szörnyeteg fiu előjött rejtékhelyéről, s ismét a kunyhóhoz settenkedett. A bezúzott ablakon át hallotta az apja kínos nyögését: s így tudta hogy nem talált halálosan. Ujra megtöltötte hat a fegyvert, odafektette a csövet az ablakdeszkájára, s a homályban erősen célbavette az öreget. A fegyver eldördült s az ólmdarab Duma Luka gyomrát furta át. A szerencsetlen áldozat elsöndesült erre; a gyilkos pedig elfutott, ott hagyva a hadokio édesapját. A gyilkosság színhelyére hajna tájt ért ki a segítség. Öreg Duma Lukát vérebé fagyva önkívületben találtak. A csendőrok még kora reggel elfogták a fiut, aki bevallotta szörnyű tettét.

CSARNOK.

Galambposta.

(Élbeszélés.)

Irta: **Tábori Róbert.**

(Folyt. és vége.)

III.

Annácska minden reggel kinyitotta a templomot és az iskolát a rábizott kulcsokkal. A templomban imádkozott, az iskolában felügyelt, hogy rendesen folyik-e az oktatás.

Egy idő óta azonban a legtöbb idejét a templomban töltötte. Azóta volt az, hogy híre járt az erdélyi sereg vereségének. S vele imádkoztak a nők és gyermekek, de férfiak közül csak az aggok. Mert aki fegyverfogható férfi volt Udvarhelyen, az mind elment Székely Mózessel és most a tatárok rabságát szenvedte.

Egyszer, amikor az oltár előtt imádkozott, hirtelen valami fehér surrant be a nyitott ablakon és odaült Annácska vállára.

— Lilikem, te vagy? zokogott a gyermek. — Hát veszedelemben forog az én jó apám?

Á galamb odahajolt kis urnójához és valamit turbékolt. Annácska megértette és újjongva fölkiáltott:

— Tehát még él!... Tehát csak fogva van! Kiszabadítottam!

Összehívta a falu népét s elmondta a galambpostát. Siáltak a nők, zokogtak a gyermekek s tehetetlenül emelték ég fele karjokat az aggok. De Annácska csakhamar megvigasztalta őket:

Nem használ a sírás, monda, — itt csak a tett segíthet. Ki kell váltanunk a foglyokat a szomorú rabságból.

De honnan vesszük a hozzávaló tömördek kincset? kérdezte csüggedten egy agg férfi.

Meg lesz. Itt van először a mi családi kincsünk, az őseinktől ránk maradt számtalan drága ereklye. Várnagy, mennyit ér ez?

A várnagy előlépett, kissé gondolkodott, aztán kijelentette, hogy megér testvérek közt is huszezer tallért.

Ez már valami. Hozzáteszem, ami rám maradt jó nagyanyámtól, az 6 kis birtokának árát: ez is kétezer tallér. Nos, mit mondtok hozzá?

Azt mondjuk, — válaszolt az agg — hogy mi sem maradunk hátra. Nos, asszonyok, van-e valakinek kincse?

Egy óra múlva halomban feküdt a sok gyűrű, fülönfüggő, karperec, aranyozott óv, kereszt, kőszentély s egyéb ékszer. A várnagy megszámálta, följegyezte, azután megelégedett hangon így szólt:

Nem marad Udvarhelyről rabszolga egyetlen férfi sem. Kitelik a váltságdíja mindannyinak.

IV.

A tatár khán, távol Krimia földjén, díszes palotájának erkélyén ült s nézte a nap lementét. Aranyszínű felhő tűnt föl az ég boltyán s Arszlánnak erről észébe jutott, hogy mily tömördek arany az, amelyet 6 foglyaitól váltságdíj fejében fog kapni.

Hirtelen úgy tetszett neki, mintha az uszó aranyba egy fehér és egy fekete pont vegyülne. Közelebb jön mindakettő s egyre nagyobb lesz, úgy hogy ki lehetett venni alakjukat.

Galamb volt a fehér pont, olyv a fekete. S a fekete üldözte a fehérét.

Arszlán kissé kapzsi volt ugyan, mint minden tatár, de azért jószívű. Nagyon kíváncsi volt, hogy mi lesz a kis galambból? Bevárt, hogy közelebb ér, aztán lekapta tegzét a falról, rátett egy nyilat és sokáig cselzett. A nyíl süvített s a fekete pont elünt a magasból.

Az olyv átlótt mellel hullott alá, a palota udvarára.

De nini! A kis galamb is lecsap a magasból és egyenesen leszáll az erkélyre.

Ott pihegve kapaszkodik a rácsozatba és megrázza szárnyait, mintha figyelmeztetni akarná a khánt, hogy hoztam valamit.

Piros szalagon kis levélke csüngött alá nyakáról. Arszlán fölbototta a levelet. Idegen írással volt az megírva. A khán csöngetett és parancsot adott, hogy küldjék el hozzá Székely Mózes, aki tud minden nyelven.

Amint Székely kilépett az erkélyre és megpillantotta a galambot, meglepetve kiáltott föl:

— Lilike! — Ismered? kérdezte bámulva a khán. — Leányom kedves galambja, válaszolt a kérdezt.

Ugy hát neked szól ez a levél, olvasd el:

Ez volt a levélben írva: »Jó apám, el ne csüggedj, mert már közel van a szabadulás órája. Együtt van a váltságdíj s magam viszem el két hű fegyveres kíséretében. György Pali az egyik, Vas Imre a másik.«

Székely Mózes számított az ujain: a két hű fegyveres együttvéve 24 éves volt. Ők voltak akkortájtban a legidősebb fegyveresek Udvarhelyen.

De már másnap száz emberből álló lovas csapat indult Anna elebe, hogy odáig kísérije.

Arszlán khán Székely Mózesről nem fogadott el váltságdíjat, hanem úgy bocsátotta utnak, mint egy fejedelem szokta a másikat.

Talán a jó Isten sugta neki ezt a gondolatot, mert két év múlva, amikor Székely Mózes Erdélyország rendjei megválasztották fejedelmüknek és Arszlán, a szultán parancsára Erdélybe betört, ő és egész serege Székely Mózes fogságába jutottak. A fejedelem pedig minden váltságdíj nélkül bocsátotta szabadon a tatár khánt és seregét; csupán azt köthette ki magának, hogy ne harcoljanak többé ellene.

Hát Lilike? A legnagyobb megtiszteltetésben részesült, amely galambot érhet. Székely Mózes fölvette családi cimerebe a galambot. Jó társaságban volt ott az oroszán mellett, amely a nagylelkűséget és a sas mellett, amely a bátorságot jelenti.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonatözsde.

április. 12.

készárúzet hivatalos árjegyzései a következők

Table with columns: Búza, kilós, Ár 100 klg., and sub-columns for different grades (Bánsági, Tiszavidéki, Pestvidéki, Fehérmegyei, Bácskai, Észak mag).

Table with columns: Min. hekt.-ben, Ár kilógram, and rows for various grain types (Köz elsőrendű, másodikrendű, Árpata, Zab, Tengeri búza, Repce).

Sertés vásár.

Kőbányai sertéspiac. Április 15. Magyar elsőrendű Öreg nehéz (paronkint 400 kgron felüli 46-46 1/2 kr. Közép (paronkint 300-340 klg. sulyban) 46 1/2-47 kr. Fiata...

Sertésalétszám: 1899. évi április. 13-án volt készlet 38.052 darab, 1899 április hónap 14-én felhajtott 386 drb, 1899 április hónap 14-ik napján elszállított 464 drb. 1899 április hó 15-ik napjára maradt készletben 37.074 darab. — A hizott sertés üzlet rányzata lanyha.

Nyilt-tér. *)

Jegyzőkönyv.

Feivétel Debreczenben 1899 április hó 5-én a Főkövy Sándor és Weber Sándor urak között felmerült becsületbeli ügyben.

A fölirtottak Főkövy Sándor ur megbízásából és nevében f. évi márczius hó 21-én elégtételt kértünk Weber Sándor urtól az általa márczius 20-án Főkövy Sándor urral szemben használt sértő kifejezésért és kértük, hogy megbizottait ezen ügyben nevezze meg.

Weber Sándor ur megbizottai megnevezésére néhány napi haladékokat kért tőlünk, — mivel mint monda, — leendő megbizottai távol vannak, — a mely haladékokat mi megadtuk.

Mivel azonban Weber Sándor ur megbizottait a mai napig újabb felszólításunk dacára sem nevezte meg, sőt az általunk márczius 30-án kapott levelünkkel, majd április 3-án keltezett levelében kijelentette, hogy az általa Főkövy Sándor urral szemben ölkövetett sértésért semmi néven nevezendő elégtételt nem ad: a felünk, valamint a magunk részéről ez ügyet bejezettnek tekintjük és jelentjük ki.

Kmf. Ifj. Berényi Gábor s. k. Fischer Ernő s. k. mint a Főkövy Sándor ur megbizottai.

Nyilatkozat.

A fenti jegyzőkönyv alapján azt hiszem, hogy Weber Sándor urral szemben a kellő konzekventiákat bárki levonhatja.

Nagy-Léta, 1899 április hó 13-án, Főkövy Sándor.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Kastner & Öhler, Graz posztó-osztálya küld

stájer és tiroli Lodent

135-140 cmtr. széles, 135, 215, 240, 360 kr. mtrenként. Ezen minőségek kitalasztalt jók és igen alkalmasok

praktikus és elegáns ruházatra

Fekete, kék Kamgarn valamint Chevott kítűnő minőségekben 2 frtól feljebb.

Divatszövetek, lívré-posztók, koci posztók stb. csak legjobb minőségben.

Minta ingyen és bérmentve.

fekete, fehér és színes 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, csikos, mintázott és damaszt stb. (mintegy 240 különböző fajta és 200 különböző szín és árnyalatban stb.)

Ruhák s blousokra a gyárból! Privát-fogyasztóknak postabér-, vámmentesen s hához szállítva. Minták postafordultával.

Magyar levelezés.

Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Henneberg G. selyemgyárjai, Zürichben

(cs. és kir. udvari szállító).

„Henneberg-selyem“

csak akkor valódi ha közvetlen gyárainból rendelik!

4874.
1899**Árverési hirdetmény.**

Debreczen sz. kir. város tulajdonát képező, Simonffy utcza 2-ik számú ujonnan épült bérház alatti bolthelyiségek az 1899. évi április hó 19-én délelőtt 9 órákor a helyszínen (sarok-bolt) megtartandó nyilvános árverésen bérbe adatni fognak.

A kikiáltási árak s a bérleti feltételek a várgsi számvevősnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Árverelni kívánók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át bánatpénzül készpénzben az árverelő bizottság kezéhez letenni.

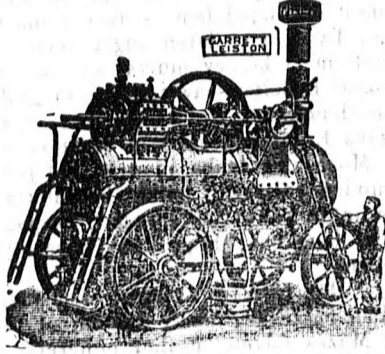
Kelt Debreczen sz. kir. város tanácsának 1899. évi április hó 13-án tartott üléséből.

A városi Tanács.

Ij. KOTZÓ PÁL

Budapest, V. kerület, Lipót-körút 18. sz.

(Vigszínház mellett, a nyugati pályaudvar s Margithid közelében.)

Vidéken lakó szolid ügynökök kerestének!

A közönségnek pártfogását kérve, ajánlja Garrett R. és fiai féle legújabb szerkezetű **compound gőzmozdonyait félstabil és stabilalakban**, amelyek 40 százalékos tüzelőanyag megtakarítással dolgoznak.

Gőzmozdonyokat és gőzcséplőket négy-szer fordítható acél-dobsinokkal, toldást nem igénylő szalmazókkal és nagy szita felülettel, minden nagy-agban.

Minden fajta lovas cséplőkészleteket, arató- és vetőgépeket, szecs kavágókat répavágókat és minden más gazdasági gépeket.

P SERHOFER J. vértisztító labdaccai,

azelőtt „Általános labdaccai” név alatt; mely [utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdaccai csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyították volna.

Evtizedek óta ezen labdaccai általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziszorból készlet nem volna található. Számtalan orvos által ezen labdaccai háziszorból ajánlottak minden oly bajknál, melyek a **rossz emésztésből** és **székrekedésből** erednek, mint **opaszavarok, májbajok, kólika, vértulások, aranyór, bél-tétlenség** s hasonló betegségeknek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak **vérszegénység** s az abból eredő bajoknál is: így **sápkórnaál**, idegességből származó **fejfájásoknál** stb. Ezen vértisztító labdaccai oly könnyen hatnak, hogy a legesekélyebb fájdalmakat sem okozzák és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül is bevehetők.

Ezen vértisztító labdaccai csakis a **P serhofer J.-féle az „arany birodalmi almához” emésztő gyógyszerárban, Bécsben, I., Singerstrasse 15. sz. a.** készítettnek valódi minőségben s egy 15 szem labdaccaot tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag melyben 6 doboz tartalmazzatik 1 frt 5 krba kerül;

Az összeg előzetes beküldésénél bérmentes küldéssel együtt 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr., és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül.

N. B. Nagy elterjedésük következtében ezen labdaccai a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében kéretik csakis P serhofer J.-féle vértisztító labdaccaikat követelni és csakis azok tekintetűk valódiaknak, melyeknek használati utasítása a P serhofer J. névaláírással feketé színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással vörös színben van ellátva.

A számtalan hálaíratból, melyet e labdaccai fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségük visszanyerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhányat említünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdaccaikat egyszer használta, meg vagyunk győződve, azokat tovább fogja ajánlani.

Köln, 1883. április hó 30-án.

Tisztelt P serhofer ur! Legyen oly szives és küldjön nekem ismét 15 tekercset az ön felülmúlhatatlan vértisztító labdaccaiból utánvétellel. Fogadja ez uton is legmélyebb köszönetemet labdaccaiai csodáhatásáért.
Maradok teljes tisztelettel Pawlistik Ferencz, Köln, Lindenthal.

Hrasche, Földnik mellett, 1887. szept. hó 12-én.

Tekintetes ur! Isten akarata volt, hogy az ön labdaccaiai kezeim közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom: Én gyermek ágyban meghültem, olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az Ön csodálatra méltó labdaccaiai engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg Önt ezért ezerszer. Nagy bizalmam van hogy ezen labdaccai engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáláltak.

Knificz Teréz.

Bécs-Ujhely, 1887. november 9-én.

Mélyen tisztelt ur! A legforróbb köszönetemet mondom ezennel Önnek 60 éves nagynéném nevében. Az illető öt éven át szenvedett gyomorhurutban és vízkórásban, már életét is megunta, melyről egyébként le is mondott, midőn véletlenül egy dobozt kapott az Ön kitűnő vértisztító labdaccaiból s azoknak állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult.

Legfőbb tisztelettel

Weinczettel Jozefa.

Eichengraberamt, Gföhl mellett, 1893. márcz. 27-én.

Tekintetes ur! Alulírott ismételtén kér 4 csomagot az Ön valóban hasznos és kitűnő labdaccaiból. El nem mulaszthatom legnagyobb elismerésem kifejezésül ezen labdaccai értéke felett és azokat, ahol csak alkalmam nyílik a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszés szerint használására Önt ezennel felhatalmazom. Teljes tisztelettel Hahn Ignác.

Gottschdorf, Kohlbach mellett, Szilézia, 1886. okt. 8.

T. ur! Felkérem, miszerint az ön vértisztító labdaccaiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az Ön csodálatos labdaccainak köszönhetem, hogy egy gyomorajtól, mely engem öt éven át gyötört megszabadultam. Ezen labdaccai nálam sohasem fognak kifogyni, s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel
Zwickl Anna.

Bernhardi alpesifü liqueur Bernhard W. O.-tól Bregenzben. 1/2 üveg 2 frt 60 kr. 1/4 üveg 1 frt 40 kr. 1/2 üveg 70 kr.

Amerikai köszvénykenőcs gyors és biztos hatása legjobb szer minden köszvényes és csuzos bajok, u. m.: gerinc-agyántalom, tagszagatás, ischias, migraine, ideges fogfájás, főtájás, fülzágatás stb. ellen. 1 frt 20 kr.

Angol csodabalsam, P serhofer J.-től egy üveg 50 krajczár,

Fagybalsam P serhofer J.-től. Évek óta a fagyos tagokra és minden idült sebre, mint legbiztosabb szer elismerve 1 kőcsög 40 krajczár, bérmentve 65 kr.

Stoll-féle Kolapraeparatumok Kitűnő szer gyomor és bélbetegségeknek. 1 liter 3 frt, fél liter 1 frt 60 kr. 1/4 liter 85 kr.

Kola-Elixir vagy bor, 1 liter 3 frt, fél liter 1 frt 60 kr. 1/4 liter 85 kr.

Golyva balsam, P serhofer J.-től kitűnő szer golyva ellen. 1 üveg 40 kr., bérmentve 65 krajczár.

Élet-eszencia (prágai csöppek) P serhofer J.-től, megrontott gyomor, rossz emésztés és mindenemű altesti bajok ellen kitűnő háziszor. Egy üveg 22 kr., 12 üveg 2 frt.

Utifünedv, P serhofer J.-től egy általános ismert kitűnő háziszor, hurut, rekedtség, görcsös köhögés stb. ellen, egy üvegecske 50 kr., 2 üveg bérmentve 1 frt 50 kr.

Tannochinin hajkenőcs, P serhofer J.-től. Évek hosszú sora óta vala a legjobbnak elismerve. Egy elegáns nagy szelenczével 2 frt.

Általános tapasz, Stendel tanártól. Útés és szurás által okozott sebek, ladt mell vagy más ily bajoknál mint kitűnő szer lön kipróbálva. 1 téglgy 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Általános tisztító-só Bulrich A. W.-től, kitűnő háziszor a rossz emésztés minden következményei, u. m.: főtájás, szédülés

gyomorgörcs, gyomorbég, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 forint. Ezen itt felsorolt készítményeken kívül, az osztrák lapokban hirdetett összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszerzetnek. — Postán megrendelések a leggyorsabban eszközöletnek, ha a pénzüsszeg előre beküldetik; nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek.

Valódiaknak csak azok tekinthetők, melyek használati utasítása a P serhofer J. névaláírással és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással vörös színben van ellátva.

Védve védjegy által. Védjegy utánzása szigoruan büntetetik.

gyógyszerész - zum goldenen Reichsapfel-

P SERHOFER J. Bécs, I., Singerstrasse 15. sz.